

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 13Csp/28/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123212598
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Garaj
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2024:6123212598.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky samosudcom Mgr. Petrom Garajom v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35831154, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, o zaplatenie 9358,66 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Súd **p r i z n á v a** žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e:

1. Žalobca (ako právny nástupca VÚB a.s. Bratislava) sa svojou žalobou voči žalovanému domáhal zaplatenia vyššie uvedenej sumy ako nesplatennej časti úveru zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 004332911250418 zo dňa 26.4.2018 v sume 5741,33 €, ktorý bol dňom 25.8.2020 vyhlásený za predčasne splatný, zaplatenia kapitalizovaného zmluvného úroku ku dňu 1.6.2022 v sume 3617,33 € a zaplatenia úroku z omeškania, nakoľko je žalovaný s platením peňažného dlhu v omeškaní.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, žiadal žalobu zamietnuť a uviedol, že ide o spotrebiteľský spor, preto platobný rozkaz nemal byť vydaný. Vo veci samej žalovaný uviedol: Žalobca nepostačujúco osvedčil svoj nárok, nepredložil všetky potrebné doklady k preukázaniu nároku, ktorý žiada preto s poukazom na § 132 ods.1 Civilného sporového poriadku. V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplne opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Ako vyplýva zo zaslaných dokumentov žalovaného nikde sa nenachádza doklad o odoslaní Oznámení o postúpení pohľadávky, ani doručenia. Tieto doklady priamo súvisia s platnosťou postúpenia pohľadávky a nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní pre nesplnenie podmienky v zmysle ustanovenia §526 ods. 1 Občianskeho zákonníka (Postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi) ako to vyplýva aj zo samotnej zmluvy o postúpení pohľadávky čl. VI. ods.6.1. (§565 OZ, §53 ods. 9 OZ, §525 ods. 2 OZ ako i §92 ods.8 ZoB).

Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy žalobca ako strana sporu civilného súdneho konania je subjektom hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide, ktorý je aktívne vecne legitimovaný a na druhej strane je žalovaný, ktorý je subjektom hmotno-právnej povinnosti, ktorý je pasívne vecne legitimovaný. Bremeno dokazovania je na strane, ktorá takúto skutočnosť tvrdí, že má pohľadávku platne postúpenú, musí preukázať, že k platnému postúpeniu

pohľadávky došlo. Z predložených listín žalobcu nevyplýva, že došlo k platnému zosplatneniu úveru. Z tohto dôvodu žalovaný namieta nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, v čase podpísania zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby sa jednalo o ods. 7 cit. Zákona).

V prípade pohľadávky banky je spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná (dospelé splátky), za predchádzajúcej písomnej výzvy banky na plnenie a následného umožnenia 90 dňovej lehoty na splnenie dlhu pred postúpením pohľadávky. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Tieto podmienky postúpenia stanovuje priamo zákon o bankách a ide o zákonné podmienky postúpenia pohľadávky, pri porušení ktorých právny úkon postúpenia pohľadávky porušuje zákon, a je preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný.

V podanej žalobe žalobca priložil súdu tretiu upomienku – pokus o zmier zo dňa 11.05.2020, ktorej obsahom je upozornenie, že: „týmto vás vyzývame na okamžité zaplatenie dlžnej sumy v zmysle Zmluvy o úvere. V opačnom prípade budeme požadovať, aby ste vrátili celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v Zmluve o úvere.“. Zákon o bankách spomenutý vyššie jasne definuje za akých podmienok môže banka vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a následne pohľadávky ňou vyčíslenú bankou postúpiť na tretiu osobu, v danom prípade na nebankový subjekt. Podmienky sú dve a musia byť splnené obe. Musí byť preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní.

Pokiaľ sa takáto listina dostane aj do dispozičnej sféry doručovania, ale veriteľ nepreukáže riadne doručenie zásielky, nemôže potom následne úver zosplatniť. Mimochodom zosplatnenie malo nastať „ak dlžník okamžite neuhradí dlžnú sumu“. Ide o tretiu upomienku zo dňa 11.05.2020, ku ktorému žalobca nepriložil doručenkú, na ktorú viaže lehotu na omeškanie dlžníka (teda okamžite). Nie je možné dospieť na základe domnienky k jednoznačnému právnomu záveru, kedy mala byť splatná pohľadávka a ku ktorému dňu a či vôbec došlo k zákonnému postupu takejto pohľadávky. Neplatnosť tretej upomienky ako výzvy (tá nespĺňa ani zákon stanovené podmienky) ako i samého úkonu veriteľa má potom za následok neplatnosť zosplatnenia úveru podľa §39OZ.

Na základe vyššie uvedeného nedošlo platným spôsobom k zosplatneniu pohľadávky zo strany právneho predchodcu žalobcu. Keďže pohľadávka bola postúpená na Žalobcu v rozpore so zákonom a to § 92 ods. 8 Zákona o bankách, tak ide o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, mal súd žalobu zamietnuť v celom rozsahu z dôvodu, že Žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby. V tomto smere Žalovaná poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu SR 1Cdo/136/2019 zo dňa 26.02.2020, ktorý vo svojom odôvodnení uviedol, že „Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávanej príhode je v prvom rade vo všeobecnosti fakt, ktorý nemožno opomínať, že sa jedná o spotrebiteľský spor (pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru). Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k OZ. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92 ods. 8 tretia veta ZoB), aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevyklučuje. 17. Dovolací súd preto konštatuje, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané.“

Bremeno dokazovania je na strane ktorá takúto skutočnosť tvrdí, pokiaľ žalobca tvrdí, že má pohľadávku platne postúpenú musí preukázať, že k platnému postúpeniu pohľadávky došlo. Z predložených listín žalobcu nevyplýva, že žalovanému bolo zo strany postupcu odoslané a ani doručované oznámenie o postúpení pohľadávky ako i ostatné uvedené upomienky. Z tohto dôvodu žalovaný namieta aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu.

Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom takejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru zo dňa 26.04.2018 pod číslom úverového účtu 2149964421 a reg. číslom 004332911250418 predloženej žalobcom takéto náležitosti absentujú.

Z obsahu spisu, predovšetkým z obsahu zmluvy o úvere uzatvorenej medzi stranami sporu a listín, ktoré tvoria súčasť tejto zmluvy je zrejmé, že zmluva o úvere neobsahuje viacero podstatných náležitostí, jedna z náležitostí je uvedená v ust. § 9 ods. 2 písm. c) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch

a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere, pretože neobsahuje adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť.

Za splnenie tejto povinnosti nemožno považovať uvedenie adresy sídla žalovaného v záhlaví zmluvy alebo sprostredkovaného agenta v rámci jeho ďalších identifikačných údajov. Tieto údaje vyplývajúce z výpisu z Obchodného registra len umožňujú identifikovať žalovaného nezameniteľným spôsobom ako poskytovateľa úveru žalobcovi, čo je zasa iná náležitosť zmluvy v zmysle §9.ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z..

Z ust. § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy nevyplýva, aby adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, mala byť totožná so sídlom tohto subjektu. Navyše v prípade subjektov pôsobiacich tak ako žalovaný na území celého Slovenska prostredníctvom pobočiek, nie je vylúčené, aby reklamácia alebo sťažnosť nemohla byť vybavená prostredníctvom niektorej z nich v mieste čo najbližšom bydlisku spotrebiteľa. S neuvedením tejto náležitosti zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 11 ods. 1 písm. b) spája sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Zároveň k žalobe nie sú predložené žiadne doklady ku skúmaniu bonity žalovaného čo tiež zakladá podmienku, ktorú musí veriteľ splniť pod zákonnou sankciou bezúročnosti úveru ako i možnosti zosplatnenia úveru, ak zákonné podmienky nedodrжал. Nie je relevantne podložené splnenie takejto podmienky predložením žiadosti o úver, ak v nej absentujú doklady skúmania majetkových pomerov Žalovaného rovnako ako iné úvery, ktoré splácal v čase žiadania o predmetný úver.

3. Okresný súd Nové Zámky rozsudkom 13Csp/28/2023-124 zo dňa 19.5.2023 žalobu ako nedôvodnú zamietol, keď konštatoval, že Základným dôvodom pre zamietnutie žaloby je skutočnosť, že žalobca (alebo jeho právny predchodca) v konaní nepreukázal, že by žalovanému oznámil postúpenie pohľadávky. Žalobca predložil súdu niekoľko dokladov o doručovaní listín žalovanému a že tieto sa vzťahujú na iné listiny, ktoré boli žalovanému doručované. Takisto žalobca súdu predložil doklad (poštový podací hárok na č. I. 41), ktorý nie je označený dátumom. Ide teda o jediný doklad, ktorý by mohol byť z predložených listinných dôkazom o doručení oznámenia o postúpení pohľadávky žalovanému, avšak tento neobsahuje ani len dátum podania zásielok a nie je možné z neho zistiť, aký doklad a kedy vlastne bol doručovaný, preto súd musel skonštatovať, že oznámenie o postúpení pohľadávky žalovanému doručené nebolo a v tomto smere žalobca neunesol dôkazné bremeno. Z uvedeného dôvodu konštatuje, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný, keďže nenastali účinky postúpenia pohľadávky a žalobca nie je oprávnený domáhať sa zaplataenia uvedenej pohľadávky. Uviedol, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný, keďže nenastali účinky postúpenia pohľadávky a žalobca nie je oprávnený domáhať sa zaplataenia uvedenej pohľadávky. K postúpeniu pohľadávky totiž síce došlo, ale do oznámenia tejto skutočnosti žalovanému nenastali jeho účinky vo vzťahu k žalovanému. Uviedol tiež, že Veriteľ v zmysle môže úver vyhlásiť za predčasne splatný iba vtedy, ak bol žalovaný na omeškanie písomne upozornený a vyzvaný na zaplataenie nesplatennej splátky a aj to len v prípade, že medzi nimi možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti bola dohodnutá. Za splnenia podmienky nepretržitého omeškania po dobu 90 dní môže potom veriteľ svoju pohľadávku voči dlžníkovi postúpiť na iného (§ 92 ods. 8 zákona č. ods. 8 zákona č. 483/2001 Zb.). K postúpeniu pohľadávky na žalobcu došlo zmluvou zo 14.2.2020, podľa výpisu z úverového účtu k tomuto dňu (bod 16 tohto rozsudku) je zrejmé, že žalovaný splatil (hoci s malými omeškaniami) svoj úver do decembra 2019, neskôr od splátok splatných v januári 2020 sa dostal do omeškania, uhradil až v marci 2020 sumu 185,56 € (12.3.2020), v júni 2020 sumu 185,68 € (18.6.2020) a v decembri sumu 250 € (29.12.2020). Teda v čase postúpenia pohľadávky na žalobcu bol žalovaný s omeškaním splátky splatnej až v januári 2020 a je zrejmé, že podmienka nepretržitého omeškania po dobu 90 dní pre platné postúpenie pohľadávky splnená nebola. Pokiaľ ide o vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru veriteľom dňa 25.8.2020, je potrebné uviesť, že v tom čase mal mať žalovaný splatených 8 splátok splatných v roku 2020, avšak ako je vyššie uvedené, uhradil iba 2 z nich. Tie boli započítané na splátky splatné v januári a februári 2020, teda od marca 2020 bol žalovaný s omeškaním so splatením splátky splatnej v marci 2020 a v čase vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (v auguste 2020) bola splnená nielen podmienka nepretržitého omeškania so splatením 1 splátky počas viac než 3 mesiacov, ale i podmienka, že sa strany zmluvy na takejto možnosti dohodli, teda došlo k platnému zosplateniu celého úveru.

4. Krajský súd Nitra uznesením 9CoCsp/27/2023-170 zo dňa 26.10.2023 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a uviedol:

Za podstatné v danej veci považuje odvolací súd uviesť, že súd prvej inštancie nedostatočne skúmal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávok uvedených v § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. a nedostatočne sa zaoberal písomnou výzvou upravenou v ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ako aj tým, či boli splnené podmienky na vyhlásenie splatnosti dlhu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tomto smere aj nepreskúmateľné, keď súd v bode 64 svojho rozsudku konštatuje, že v čase postúpenia pohľadávky na žalobcu bol žalovaný s omeškaním splátky splatnej až v januári 2020 a je zrejmé, že podmienka nepretržitého omeškania po dobu 90 dní pre platné postúpenie splnená nebola, avšak následne v bode 65. konštatuje, že v čase vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (v auguste 2020) bola splnená nielen podmienka nepretržitého omeškania so splatením prvej splátky počas viac ako 3 mesiacov, ale podmienka, že sa strany zmluvy na takejto možnosti dohodli, že došlo k platnému zosplateniu celého úveru.

Na č. l. 106 spisu sa nachádza tretia upomienka zo dňa 11. 05. 2020, z ktorej vyplýva, že dlžná pohľadávka predstavuje 581,02 eura, z toho istina 259,82 eura, úrok 288,92 eura, úrok z omeškania 1,55 eura. Táto upomienka bola žalovanému doručovaná na adresu Nesvady, Aňala 1745. Uvedenou upomienkou bol žalovaný vyzvaný na okamžité zaplatenie dlžnej sumy s tým, že v opačnom prípade môže veriteľ požadovať pred dátumom splatnosti vrátenie celej poskytnutej sumy úveru. K uvedenej výzve pripojil poštový podací hárok (č. l. 107 až 108), z ktorého vyplýva, že zásielka bola doručovaná žalovanému na adresu D., E. XXXX a zároveň predložil súdu listinu o sledovaní listovej zásielky s rovnakým podacím číslom RE 912055567 Sk, ako je uvedené na predložennom poštovom podacom hárku s tým výsledkom, že doporučený list sa vrátil dňa 03. 06. 2020. Listom zo dňa 25. 08. 2020 (č. l. 43 spisu) právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na predčasné zosplatenie zostatku úveru s príslušenstvom a oznámil žalovanému, že vyhlásil predčasnú splatnosť úveru, vrátane príslušenstvom so zostatkom 9 929,04 eura. K uvedenej výzve pripojil doručenkou o doručovaní listiny žalovanému na adresu Nové Zámky 1, Bezručova 1253/13 s tým, že zásielka bola uložená 08. 09. 2020 a vrátená späť 20. septembra 2020 s tým, že zásielka nebola prevzatá v odbernej lehote.

Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne sa vysporiadať s tým, či žalobca uniesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) pohľadávky pôvodného veriteľa VÚB, a. s., teda subjektu oprávneného podľa Zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, a či mu teda vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Súd prvej inštancie opätovne vyhodnotí listinné dôkazy, na ktoré poukázal odvolací súd v zmysle toho, či došlo k účinnému doručeniu písomnej výzvy veriteľa na plnenie záväzku dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, najmä, keď táto výzva bola doručovaná na inú adresu ako bola uvedená v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru, resp. či právny predchodca žalobcu v zmysle Všeobecných obchodných podmienok mohol doručovať aj na inú adresu žalovaného. V prípade, že bude mať preukázané doručenie písomnej výzvy veriteľa na splnenie záväzku dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, posúdi, či napriek tejto písomnej výzve od jej doručenia, resp. z fikcie doručenia, začala plynúť lehota 90 dní na splnenie záväzku a či po uplynutí tejto lehoty mohlo dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a postúpenia takejto pohľadávky na iný subjekt.

V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že z hľadiska preukázania doručenia písomnej výzvy banky, resp. jej právneho predchodcu do dispozičnej sféry žalovaného pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru samotný podací hárok na preukázanie doručovania nepostačuje, avšak to, že právny predchodca žalobcu skutočne odoslal túto zásielku, svedčí predložený doklad žalobcu o sledovaní zásielky (na č. l. 109), ktorý odvolací súd považuje za dostatočný dôkaz o tom, že právny predchodca žalobcu písomnú výzvu na plnenie v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách doručoval. Skutočné preukázanie toho, že sa výzva právneho predchodcu žalobcu dostala do dispozičnej sféry žalovaného a tento mal možnosť sa s ňou oboznámiť, bez ohľadu na to, či si zásielku vyzdvihol, alebo nie, je zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky a musí byť splnený v čase postúpenia pohľadávky. Samotné slovné spojenie „dostane sa do jeho dispozičnej sféry“ nemožno vykladať v zmysle procesno-právnych predpisov, ale je potrebné ním rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória aj súdna prax takouto možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotno-právneho úkonu adresátom, ale aj také prípady, kedy doručenie listu či telegramu obsahujúceho prejav vôle do bydliska alebo sídla adresáta, či do jeho poštovej schránky, príp. i vhoďením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky nadobudol adresát hmotno-právneho úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky, pričom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotno-právneho úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah (uznesenie NS SR z 28. 01. 2011 sp. zn. 5 Cdo 129/2010).

V kontexte vyššie uvedeného, odvolací súd zhodne so žalovaným mal za to, že súd prvej inštancie sa nesprávne a nedostatočne vypořiadal s aktívnou legitímáciou žalobcu, keď nedostatočne a rozporne

vyhodnotil splnenie podmienok v zmysle Zákona o bankách - § 92 ods. 8, a teda tým, či boli splnené všetky podmienky na platné postúpenie pohľadávky bankou na nebankový subjekt. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 389 odsek 1 písmeno c/ CSP zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom odvolací súd dáva do pozornosti rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 60/2018, z ktorého záverov jednoznačne vyplýva, že dlžníkovo nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní má nasledovať po bankou preukázateľne zaslanej písomnej výzve. I v kontexte s uvedeným bude povinnosťou súdu prvej inštancie opätovne dôsledne posúdiť naplnenie zákonných podmienok predpokladaných ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách pre postúpenie pohľadávky a následne vo veci opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie i náležite odôvodniť tak, aby bolo preskúmateľné odvolacím súdom.

5. Ani na nasledujúce pojednávanie sa strany sporu a ani právny zástupca žalobcu nedostavili, doručenie predvolania mali riadne a včas vykázané dňom 20.3.2023 a 30.3.2023, svoju neúčasť ospravedlnili a uviedli, že žiadajú pojednávať v ich neprítomnosti, súd preto podľa § 180 CSP pojednával v neprítomnosti strán sporu.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením ku spisu pripojených dokladov a správ a zistil tento skutkový a právny stav:

7. Z predbežnej žiadosti žalovaného zo dňa 25.4.2018 súd zistil, že žalovaný ňou požiadal právneho predchodcu žalobcu o poskytnutie úveru vo výške 11 000 €, pričom uviedol svoje záväzky z iných úverov a výšku svojho príjmu.

8. Zo zmluvy spotrebiteľskom úvere č. 004332911250418 zo dňa 26.4.2018 súd zistil, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver v sume 11 000 €, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 96 mesačných splátkach po 185,33 € vrátane poisťného a to od 28.5.2018 najneskôr do 28.3.2026 a celkovo splatiť sumu 17 917 € pri úroku 13,40 %, RPMN vo výške 14,28% a priemernej RPMN vo výške 8,58% a nákladoch úveru vo výške 6917 €.

9. Zo všeobecných obchodných podmienok k tomuto úveru súd zistil, že písomnosti pre žalovaného sa budú doručovať na adresu ním uvedenú v zmluve (Nové Zámky, Bezručova 13 - bod IX) a bude sa považovať za doručení i v prípade, ak ju žalovaný neprevezme a tiež, že v prípade omeškania so splatením ktorejkoľvek splátky po dobu viac než 3 mesiace môže veriteľ po upozornení dlžníka vyhlásiť predčasnú splatnosť celého úveru.

10. Zo všeobecných obchodných podmienok na poskytovanie spotrebiteľského úveru fyzickým osobám občanom súd zistil, že písomnosti pre žalovaného sa budú doručovať na adresu ním uvedenú v zmluve - Nové Zámky, Bezručova 13 (bod IX) a bude sa považovať za doručení i v prípade, ak ju žalovaný neprevezme a tiež, že v prípade omeškania so splatením ktorejkoľvek splátky po dobu viac než 3 mesiace môže veriteľ po upozornení dlžníka vyhlásiť predčasnú splatnosť celého úveru.

11. Zo zoznamu dokladov k uvedenému úveru súd zistil ktoré listiny veriteľ od žalovaného k poskytnutiu úveru požadoval.

12. Z európskej informácie o spotrebiteľskom úvere súd zistil, že obsahuje rovnaké údaje ako zmluva samotná, teda tie ako sú uvedené v bode 6 tohto rozsudku.

13. Z poisťných podmienok a informácií k nim súd zistil, že žalovaný bol informovaný o podmienkach poistenia úveru.

14. Zo všeobecných poisťných podmienok pre poistenie schopnosti splácať úver súd zistil, že žalovaný bol informovaný o podmienkach poistenia úveru.

15. Z oznámenia o splnení podmienok pre čerpanie flexipôžičky súd zistil, že veriteľ ním potvrdil, že žalovaný splnil podmienky pre poskytnutie úveru za tam stanovených podmienok zhodných s obsahom úverovej zmluvy.

16. Z dodatku pre refinancovanie úveru súd zistil, že výšky refinancovaného úveru žalovaného bola 9043,90 €.

17. Z oznámenia o výške pohľadávky pri predčasnom splatení úveru súd zistil, že veriteľ túto určil na sumu 9043,90 €.

18. Z výpisu z úverového účtu žalovaného (č.l. 39 spisu) súd zistil, že žalovaný riadne splácal od 28.5.2018 do 28.3.2019, s platením splátky za apríl 2019 sa dostal do omeškania, ďalšiu splátku uhradil v máji 2019 (dňa 9.5.2019), následne uhradil 2 splátky v júni 2019 (14.6.2019 a 28.6.2019), dve splátky uhradil v auguste 2019, v septembri a októbri 2019 uhradil splátky riadne, ďalej platil v decembri 2019 a to 2 splátky a potom až v marci 2020, v júni 2020 a neskôr platil sumu 250 € v decembri 2020, januári, februári, apríli a máji až októbri 2021, 2 splátky v sumách 250 € v novembri 2021 a sumu 250 € v decembri 2021 a vo februári 2022.

19. Z upomienky právneho predchodcu žalobcu zo dňa 11.5.2020 adresovanej žalovanému súd zistil, že veriteľ vyčíslil dlh na splatných a neuhradených splátkach úveru na sumu 581,02 € (z toho istina 259,82 €) a vyzval žalovaného k zaplateniu dlhu.

20. Z potvrdenia o doručovaní doporučeného listu RE912055567SK súd zistil, že dňa 12.5.2020 bola podaná zásielka na pošte Bratislava 12, ktorá bola pre nezastihnutie adresáta uložená dňa 14.5.2020 na pošte Nesvady a následne bola po uplynutí úložnej doby vrátená odosielateľovi. Išlo teda o doručenie upomienky uvedenej v bode 17 tohto rozsudku.

21. Z výzvy právneho predchodcu žalobcu na predčasné splatenie zostatku úveru zo dňa 25.8.2020 adresovanej žalovanému súd zistil, že veriteľ ním pre nesplácanie úveru vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a vyzval žalovaného k zaplateniu dlhu v sume 9929,04 € s príslušenstvom do 7 dní. Táto písomnosť bola žalovanému doručovaná na adresu D. F., G. XX, kde ju žalovaný neprevzal.

22. Z rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo 14.2.2020 a z prílohy k nej súd zistil, že na žalobcu bola postúpená veriteľom pohľadávka voči žalovanému na zaplatenie istiny vyčíslenej ku dňu 1.6.2022 v sume 5741,33 €, na zaplatenie zmluvného úroku 2386,24 €, úrokov z omeškania v sume 670,22 € a poplatkov v sume 53,46 €.

23. Z oznámenia právneho predchodcu žalobcu o postúpení pohľadávky zo dňa 13.6.2022 adresovaného žalovanému súd zistil, že ním veriteľ oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky z vyššie uvedeného úveru na žalobcu.

24. Z výzvy žalobcu zo dňa 9.12.2022 adresovanej žalovanému súd zistil, že žalobca ňou vyzval žalovaného k zaplateniu sumy 9638,05 €.

25. Z dát dopytu zo dňa 25.4.2018 súd zistil, že právny predchodca žalobcu si o žalovanom zisťoval údaje pre poskytnutie úveru cestou registra klientských informácií, splátkových i nesplátkových dlhoch žalovaného.

26. Podľa § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Zb. (účinného v rozhodnom období) poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹) a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú

výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

27. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Zb. (účinného v rozhodnom čase) veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

28. Podľa § 9 ods. 1, 2, 3 zákona č. 129/2010 Zb. (účinného v rozhodnom čase) zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸) musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsoby vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) odplatu podľa osobitných predpisov, k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského

úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23, z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare. Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

29. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

30. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v § 52. Vychádzajú z tohto ustanovenia spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

31. Podľa § 52 OZ (účinného v rozhodnom čase) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

32. Podľa § 53 OZ (účinného v rozhodnom čase) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných

osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana, m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi, n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy, o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi, p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme, r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Zabezpečenie splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva k nehnuteľnosti je pri spotrebiteľskej zmluve nepripustné. Ak poskytne dodávateľ spotrebiteľovi plnenie a spotrebiteľ si ho neobjednal, nie je spotrebiteľ povinný plnenie vrátiť ani ho uschovať; vylúčené sú aj ďalšie nároky dodávateľa voči spotrebiteľovi. Nevyžiadaným plnením je aj ďalšie opakujúce sa plnenie poskytnuté spotrebiteľovi na základe zmluvy uzavretej prostriedkami diaľkovej komunikácie, ak spotrebiteľ výslovne o takéto plnenie nepožiadaval. Ak dodávateľ nepreukáže opak, považuje sa opakujúce sa plnenie vždy za nevyžiadané. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy uzavretej na dobu neurčitú, podľa ktorých si dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu jednostranne a bez poskytnutia výpovednej lehoty vypovedať túto zmluvu, sa nepovažujú za neprijateľnú podmienku podľa odseku 4 písm. g), ak ide o vážny objektívny dôvod, ktorý dodávateľ nezapríčinil, nemohol predvídať ani odvrátiť a ktorý dodávateľovi bráni v plnení tejto zmluvy, pričom dodávateľ sa v tejto zmluve zaviazal, že o vypovedaní a dôvode vypovedania tejto zmluvy bez zbytočného odkladu písomne informuje spotrebiteľa. Ustanovenia odseku 4 písm. g) a i) o neprijateľných podmienkach sa nepoužijú na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je a) obchod s prevoditeľnými cennými papiermi, finančnými nástrojmi a inými produktmi alebo službami, kde je cena závislá od pohybu kurzov a indexov na regulovanom trhu alebo od trhovej sadzby, na ktoré dodávateľ nemá vplyv, b) nákup cudzej meny alebo predaj cudzej meny, cestovných šekov alebo medzinárodné peňažné príkazy vystavené v cudzej mene. Za neprijateľnú podmienku podľa odseku 4 písm. i) sa nepovažuje podmienka, podľa ktorej si a) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo dodávateľ, ak súčasne sa dodávateľ zaviazá bez zbytočného odkladu o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu, b) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu si vyhradzuje právo meniť jednostranne podmienky spotrebiteľskej zmluvy na dobu neurčitú, ak sa od dodávateľa vyžaduje, aby o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať túto zmluvu bez zbytočného odkladu písomne informoval spotrebiteľa, a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu. Ustanovenie odseku 4 písm. j) o neprijateľných podmienkach sa nepoužije na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je

a) obchod s prevoditeľnými cennými papiermi, finančnými nástrojmi a inými produktmi alebo službami, kde je cena závislá od pohybu kurzov a indexov na regulovanom trhu alebo od trhovej sadzby, na ktoré dodávateľ nemá vplyv, b) nákup cudzej meny alebo predaj cudzej meny, cestovných šekov alebo medzinárodných peňažných príkazov vystavených v cudzej mene, c) doložka o cenových indexoch, ak takúto doložku výslovne dovoľuje osobitný predpis a ak spôsob úpravy ceny je v tejto doložke výslovne opísaný.

33. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ (účinného v rozhodnom čase) zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

34. Podľa § 3 ods. 1 OZ (účinného v rozhodnom čase) výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

35. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Zb. ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

36. Hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje za posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

37. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Zb.. Tento právny predpis v § 2 písm. a/ definuje spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Veriteľom v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. je fyzická alebo právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, a spotrebiteľom podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Zb. fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

38. Na druhej strane, samotný pojem „spotrebiteľ“ je definovaný v Občianskom zákonníku (§ 52 ods. 4) ako aj v § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Zb. o ochrane spotrebiteľa. V princípe sú tieto dve definície rovnaké. Za spotrebiteľa zákon považuje fyzickú osobu – nepodnikateľa, ktorý nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania. Ide teda o každého občana, ktorý kupuje výrobky alebo služby pre svoju osobnú potrebu.

39. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá.

Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorí z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

40. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.

41. Prvou a základnou otázkou, ktorú v tomto konaní súd musel vyriešiť, je otázka, či medzi stranami vznikol spotrebiteľský vzťah. Súd kvalifikoval právny vzťah založený predmetnou zmluvou ako spotrebiteľskú zmluvu a aplikoval naň ustanovenia osobitných právnych noriem prijatých na ochranu spotrebiteľa (zák. o ochrane spotrebiteľa, Občiansky zákonník, zák. o spotrebiteľských úveroch) ako aj Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, smerujúcich k zabezpečeniu skutočnej rovnováhy medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a detekovanie prípadnej nekej povahy zmluvnej podmienky v zmluve uzavretej medzi poskytovateľom služby a spotrebiteľom.

42. V prípadoch, kedy je spotrebiteľ, ktorému bol od veriteľa spotrebiteľský úver po dlhšiu dobu v omeškaní s úhradou splátky úveru, pristupujú veritelia k tzv. zosplatneniu úveru. Na to, aby však veriteľ mohol platne zosplatniť úver, musia byť splnené zákonom stanovené podmienky. Základnou podmienkou pre zosplatnenie úveru je podmienka stanovená v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého má veriteľ právo žiadať dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo medzi nimi dohodnuté. Bez toho, aby takéto právo veriteľovi vyplývalo zo zmluvy, tak veriteľ nikdy nebude oprávnený platne zosplatniť úver. Táto podmienka zosplatnenia úveru súvisí s povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. n) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorou je upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania úveru. Absencia tejto náležitosti nespôsobuje ani neplatnosť úverovej zmluvy a ani bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Následkom absencie tejto obsahovej náležitosti bude práve najmä to, že veriteľ nebude mať právo úver zosplatniť.

Druhou podmienkou, ktorá musí byť splnená, aby mohol veriteľ zosplatniť úver je to, aby bola pred poskytnutím úveru zo strany veriteľa s odbornou starostlivosťou posúdená schopnosť spotrebiteľa splácať úver. Táto skutočnosť vyplýva z ustanovenia § 15 ods. 2 zákona o úveroch na bývanie, resp. ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Na to, aby si veriteľ riadne splnil povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver by mal veriteľ brať do úvahy najmä čas, na ktorý sa úver poskytuje, výšku úveru, príjem spotrebiteľa, výdavky spotrebiteľa, účel použitia úveru a prípadne aj ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na schopnosť spotrebiteľa splácať úver. Ak by veriteľ porušil svoju povinnosť posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver hrubým spôsobom, tak okrem toho, že by nemohol požadovať zosplatnenie úveru, by bol úver zároveň bezúročný a bezpoplatkový.

Ďalšie podmienky zosplatnenia úveru poskytnutého spotrebiteľovi sú stanovené v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z tohto ustanovenia vyplýva, že na to, aby mohol veriteľ zosplatniť úver, musí byť spotrebiteľ v omeškaní s úhradou splátky po dobu aspoň troch mesiacov. Zároveň platí, že pred samotným zosplatnením úveru musí veriteľ upozorniť spotrebiteľa na možnosť zosplatnenia úveru, a to aspoň 15 dní pred samotným zosplatnením úveru. V praxi toto upozornenie banky nazývajú ako "Posledná výzva pred zosplatnením úveru".

43. Ak teda spotrebiteľ neuhradí splátku, s ktorej úhradou je v omeškaní, ani do 15 dní odkedy bol na možnosť zosplatnenia úveru veriteľom upozornený (a zároveň sú splnené ostatné vyššie uvedené podmienky), môže veriteľ pristúpiť k zosplatneniu úveru. Zosplatnenie úveru je jednostranným úkonom veriteľa. To, že k zosplatneniu úveru došlo, však veriteľ musí spotrebiteľovi oznámiť. V oznámení o zosplatnení úveru veriteľ spravidla aj vyčíslil dlh spotrebiteľa - sumu, ktorú je dlžník povinný veriteľovi zaplatiť a stanoví aj lehotu na plnenie. Ak spotrebiteľ po zosplatnení úveru neuhradí veriteľovi svoj dlh, môže veriteľ od spotrebiteľa požadovať aj úroky z omeškania z dlžnej sumy. Kumulácia zmluvného úroku a úrokov z omeškania teda je možná, čo potvrdzujú aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

44. Podľa rozhodnutia NS SR 8Cdo/118/2020 zo dňa 26. augusta 2020 otázka (ne)možnosti kumulácie zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení úverovej zmluvy, kde jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, je predmetom dlhodobej diskusie odbornej verejnosti, nakoľko jednoznačné legislatívne riešenie, ktoré by sa výslovne k problematike vyjadrilo, absentuje. Z rozhodovacej praxe odvolacích súdov pretrváva nesúlad v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru, kedy sa vyprofilovali tri skupiny rozhodnutí.

45. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Zb. o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu¹ na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

46. Podľa § 20 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Zb. o spotrebiteľských úveroch veriteľ je oprávnený ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery len na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska, a to v závislosti od udeleného povolenia v tomto rozsahu: a) bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20a.

47. Smernica 2008/48/ES v článku 8 ods. 1 stanovuje, že členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať. Podľa článku 23 smernice 2008/48/ES členské štáty ustanovia pravidlá o sankciách za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe tejto smernice a prijmú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich vykonávanie. Ustanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

48. Posúdením bonity spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy o úvere sa zaoberal aj Súdny dvor EU v rozsudku zo dňa 5. marca 2020, v ktorom uviedol, že články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

49. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

50. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka spotrebiteľovi vzniká voči veriteľovi povinnosť a to zaplatiť celú pohľadávku, teda povinnosť zaplatiť veriteľovi nesplatenú istinu a splatné úroky, výška ktorých sa ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa zafixuje. Zákon pritom otázku splatnosti zvyšku pohľadávky po strate výhody splátok osobitne nerieši. Je preto nevyhnutné aplikovať § 563 OZ a túto pohľadávku považovať za jednorazovo splatnú ako celok odo dňa nasledujúceho po žiadosti veriteľa, pokiaľ sa účastníci nedohodnú inak.

51. Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

52. Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

53. Podľa § 11 citovaného zákona, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

54. Podľa § 526 ods. 1 OZ postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

55. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Zb. ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.^{87ad}) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

56. Z časového určenia lehoty „bez zbytočného odkladu“ je potrebné vyvodiť, že ide o veľmi krátku lehotu, ktorou je mienené bezodkladné, nemeškajúce, bezprostredné či okamžité konanie smerujúce k splneniu povinnosti či k urobeniu právneho úkonu alebo iného prejavu vôle, pričom doba trvania lehoty bude závisieť od okolností konkrétneho prípadu. Pokiaľ osoba, ktorej je takáto lehota určená, bez zbytočného odkladu nekoná, bude mať zbytočný odklad (nedôvodná nečinnosť) pri príprave splnenia povinnosti či urobenia právneho úkonu, ktoré sú na túto lehotu viazané, ten dôsledok, že právne účinky spojené s dodržaním lehoty nenastanú.

57. Postúpenie pohľadávky podľa § 524 a nasl. OZ zakladá nový záväzok len medzi postupníkom a postupcom. Obsahom nového záväzku je prechod pohľadávky z majetku postupcu na majetok postupníka. Obsah pôvodného záväzku sa postúpením nemení a samotným uzavretím zmluvy o postúpení sa nemení ani postavenie dlžníka. Jeho postavenie sa mení až tým, že mu postúpenie postupca alebo postupníka oznámi. Nemení sa nič na jeho povinnosti dlh splatiť. Povinnosť dlžníka sa potom, ak mu niektorý z účastníkov zmluvy o postúpení postúpenie oznámi spôsobom predpokladaným v § 526 OZ, mení len v tom, že miesto pôvodnému veriteľovi musí dlh splniť postupníkovi. Pokiaľ mu postúpenie neoznámia, musí plniť pôvodnému veriteľovi a takýmto plnením sa zbaví záväzku. Je len vecou dohody postupcu a postupníka, kedy a či vôbec dlžníkovi oznámia, že došlo k postúpeniu, to platí aj voči tretím osobám. Nemožno vylúčiť ani dohodu, že postúpenie neoznámia vôbec. K platnosti o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka.

58. Súd konštatuje, že medzi veriteľom a dlžníkmi bol založený spotrebiteľský vzťah a tiež to, že z predložených dokladov je nepochybné (a nebolo to medzi stranami sporu ani sporné), že predmetný úver nebol riadne a včas splácaný. Z podaní strán sporu však súd nedokázal posúdiť akú časť úveru žalovaný splatil (akú časť z toho riadne a včas a akú oneskorene), keď žalobca v tomto smere nesplnil

svoju povinnosť tvrdenia a neuviedol, či suma 5741,33 €, ktorú v žalobe uvádza ako len časť istiny, ktorú si uplatňuje je celou nesplatenou časťou istiny úveru, resp. vôbec v konaní neuvádzal akú sumu úveru žalovaný uhradil a teda súdu nie je zrejmé aká suma úveru predstavuje jeho nesplatenú (nie nesplatenú a žalobou uplatnenú) časť.

59. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že na základe zmluvy o úvere č. 004332911250418 zo dňa 26.4.2018 právny predchodca žalobcu ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi za podmienok uvedených v bode 6 tohto rozsudku a v zmysle obchodných podmienok k nemu úver, ktorý žalovaný riadne nesplácal. Podľa tvrdení žalobcu, ktoré žalovaný v konaní nespochybnil, uhradil iba jeho časť a preto veriteľ vyhlásil podaním z 25.8.2020 predčasnú splatnosť úveru a vyzval žalovaného k zaplateniu celej nesplatennej časti úveru vo výške žalovanej sumy, pričom toto podanie žalovaný na adrese D. F., G. XX neprevzal.

60. Uvedenú pohľadávku pozostávajúcu z nesplatennej časti úveru mal pôvodný veriteľ postúpiť na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 14.2.2020 a následne podaním z 13.6.2022 túto skutočnosť oznámiť žalovanému. K tomuto oznámeniu žalobca predložil poštový podací hárok (č.l. 41 spisu).

61. Pokiaľ odvolací súd konštatoval vo svojom uznesení zo dňa 26.10.2023 (v bode 12), že sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalobca nepreukázal, že žalovanému oznámil postúpenie pohľadávky na žalobcu, pretože má za to, že pokiaľ by aj žalobca nepreukázal doručenie oznámenia o postúpení pohľadávky, najneskôr sa žalovaný o postúpení pohľadávky na žalobcu dozvedel dorúčením žaloby, v ktorej žalobca v bode 3. uvádza, že došlo k postúpeniu pohľadávok rámcovou zmluvou a to medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a. s. ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia, s. r. o. dňa 14. 02. 2020, je potrebné konštatovať, že nakoľko je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, súd uzavrel, že k oznámeniu o postúpení pohľadávky žalovanému došlo najneskôr dorúčením žaloby žalovanému.

62. Z uvedeného dôvodu súd pristúpil ku skúmaniu ďalších pre toto konanie relevantných okolností a to okolností týkajúcich sa splnenia podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Zb., okolností týkajúcich sa doručenia výzvy na zaplatenie omeškaných splátok žalovanému, doručenia oznámenia o zosplatnení úveru žalovanému a či teda právo vymáhať predmetnú pohľadávku voči žalovanému na žalobcu prešlo.

63. Pokiaľ ide o vyhlásenie predčasnej splatnosti zo strany veriteľa v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

64. Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere zaniká, zanikajú všetky práva a povinnosti zmluvných strán zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zaniká tak aj povinnosť spotrebiteľa splácať veriteľovi poskytnutý spotrebiteľský úver v dohodnutých splátkach a platiť mu z poskytnutej istiny (ďalšie) úroky. Úroky majú akcesorický charakter k hlavnej zmluve, a teda nemožno požadovať úroky za obdobie, v ktorom už zmluva o pôžičke neexistovala, pretože zanikla.

65. Veriteľ v zmysle môže úver vyhlásiť za predčasne splatný iba vtedy, ak bol žalovaný na omeškanie písomne upozornený a vyzvaný na zaplatenie nesplatennej splátky a aj to len v prípade, že medzi nimi možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti bola dohodnutá. Zároveň dlžníkovo nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní má nasledovať po bankou preukázateľne zaslanej písomnej výzve.

66. Pokiaľ ide o vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru veriteľom dňa 25.8.2020, je potrebné uviesť, že veriteľ zaslal žalovanému upomienku zo dňa 11.5.2020 (č.l. 106 spisu), ktorou ho vyzval na okamžité zaplatenie dlhu s tým, že v opačnom prípade môže požadovať pred dátumom splatnosti vrátenie celej sumy úveru, z pripojeného podacieho hárku k nej (č.l. 107 a 108 spisu) vyplýva, že ju doručoval na adresu Aňala 1745. Zároveň predložil aj listinu o sledovaní zásielky (s rovnakým č. RE912055567) s tým, že zásielka sa vrátila 3.6.2020. V tom čase mal žalovaný z 8 už splatných splátok za rok 2020 splatené len 2 z nich. Tie boli započítané na splátky splatné v januári a februári 2020, teda od marca 2020 bol žalovaný s omeškaním so splatením splátky splatnej v marci 2020. Právny predchodca žalobcu

(veriteľ z uvedeného úveru) zaslal žalovanému výzvu na predčasné splatenie úveru a oznámil mu predčasnú splatnosť úveru (č.l. 43 spisu), ku ktorej výzve je pripojená doručka o doručovaní listiny žalovanému na adresu Nové Zámky, Bezručova 13, ktorá zásielka bola uložená na pošte 8.9.2020 (č.l. 109) a vrátená späť 20.9.2020 s tým, že v odbernej lehote nebola žalovaným prevzatá.

67. Pokiaľ ide o skúmanie podmienok doručenia výzvy žalovanému, je treba uviesť, že veriteľ so žalovaným ako dlžníkom komunikoval písomne tak, že mu zásielky doručoval na adresu E. XXXX (výzvu z 11.5.2020) a výzvu zo dňa 25.8.2020 mu doručil na adresu D. F., G. XX.

68. Predložený doklad žalobcu o sledovaní zásielky (č. l. 109 spisu) je dostatočným dôkazom o tom, že právny predchodca žalobcu písomnú výzvu na plnenie v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách doručoval.

69. Skutočné preukázanie toho, že sa výzva právneho predchodcu žalobcu dostala do dispozičnej sféry žalovaného a tento mal možnosť sa s ňou oboznámiť, bez ohľadu na to, či si zásielku vyzdvihol, alebo nie, je zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky a musí byť splnený v čase postúpenia pohľadávky. Samotné slovné spojenie „dostane sa do jeho dispozičnej sféry“ nemožno vykladať v zmysle procesno-právnych predpisov, ale je potrebné ním rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória aj súdna prax takouto možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotno-právneho úkonu adresátom, ale aj také prípady, kedy dorúčením listu či telegramu obsahujúceho prejav vôle do bydliska alebo sídla adresáta, či do jeho poštovej schránky, príp. i vhođením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky nadobudol adresát hmotno-právneho úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky, pričom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotno-právneho úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah (uznesenie NS SR z 28. 01. 2011 sp. zn. 5 Cdo 129/2010).

70. Nie je teda nevyhnutné, aby a adresát (v tomto prípade žalovaný s obsahom doručovanej zásielky aj oboznámil, postačuje, že objektívne takú možnosť mal. Posúdenie otázky, či takéto doručenie výzvy a oznámenia o predčasnej splatnosti úveru žalovanému bolo účinné a či sa toto podanie dostalo do dispozičnej sféry žalovaného, je zásadným pre posúdenie jeho platnosti, pretože až po preukázaní tejto skutočnosti začína plynúť lehota 90 dní nepretržitého omeškania dlžníka pre platné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.

71. U uvedeného vyplýva, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného na omeškanie so splácaním úveru a vyzval ho k zaplateniu dlhu výzvou z 11.5.2020 (na adresu Aňala 1745) a výzvu zo dňa 25.8.2020 mu doručil na adresu D. F., G. XX.

72. Za splnenia podmienky nepretržitého omeškania po dobu 90 dní môže veriteľ svoju pohľadávku voči dlžníkovi postúpiť na iného (§ 92 ods. 8 zákona č. ods. 8 zákona č. 483/2001 Zb.). K postúpeniu pohľadávky na žalobcu došlo na základe rámcovej zmluvy zo 14.2.2020 a žiadosti zo dňa 8.6.2022. Podľa výpisu z úverového účtu (bod 18 tohto rozsudku) je zrejmé, že žalovaný splatil (hoci s malými omeškaniami) svoj úver do decembra 2019, neskôr od splátok splatných v januári 2020 sa dostal do omeškania, uhradil až v marci 2020 sumu 185,56 € (12.3.2020), v júni 2020 sumu 185,68 € (18.6.2020) a v decembri sumu 250 € (29.12.2020).

73. Podľa čl. II bod 2 zmluvy o úvere č. 004332911250418 zo dňa 26.4.2018 boli súčasťou zmluvy aj obchodné podmienky, s ktorými bol žalovaný oboznámený, čo svojim podpisom potvrdil. Podľa Všeobecných obchodných podmienok veriteľa ku spotrebiteľským úverom poskytovaným fyzickým osobám sa písomnosti doručujú na dlžníkom poslednú oznámenú adresu (čl. IX, bod 4), pričom sa zásielka považuje za doručenú desiatym pracovným dňom po jej odoslaní (čl. IV, bod 5) a aj pokiaľ sa vráti ako nedoručená (čl. IX, bod 6).

74. Pokiaľ žalobca výzvy doručoval žalovanému na adresu Aňala 1745 a D. F., G. XX, resp. pokiaľ ide o doručenie oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 13.6.2022 (na adresu Bratislava, Karpatské námestie 10A), alebo výzvu právneho zástupcu žalobcu zo dňa 9.2.2022 (na adresu Rúbaň 139) je treba uviesť, že súdu nie je zrejмый dôvod na ich doručovanie na dané adresy okrem adresy D. F., G. XX (hoci na adresu Rúbaň 139 žalovaný prevzal platobný rozkaz a na tejto adrese tiež preberal zásielky so súdu). Z obsahu spisu nevyplýva ktorá z týchto adries bola poslednou, ktorú žalovaný veriteľovi oznámil

ako korešpondenčnú, preto v súlade so závermi uvedenými v bode 73 tohto rozsudku mal žalovaný korešpondenčnú adresu na adrese D. F., G. XX. Náhradné doručenie zásielky na ktorúkoľvek inú z týchto adries (bez toho, aby sa žalovaný s jej obsahom oboznámil) nemožno preto považovať za účinné a ani nemožno tvrdiť, že sa s takouto zásielkou aj oboznámil, resp., že objektívne takú možnosť mal, pretože nešlo o adresu, ktorá bola jeho korešpondenčnou v zmysle dohody s veriteľom (resp. žalobca nepreukázal, že by takou bola).

75. Preto súd uzavrel, že účinne doručenu zásielkou žalovanému bola z výziev veriteľa na zaplatenie dlhu iba výzva na zaplatenie dlhu a oznámenie o predčasnej splatnosti úveru z 25.8.2020, ktoré bolo žalovanému doručené na adresu D. F., G. XX.

76. Na vyhlásenie predčasnej splatnosti celého úveru za predčasne splatný museli byť splnené viaceré podmienky. Veriteľ v zmysle môže úver vyhlásiť za predčasne splatný iba vtedy, ak bol žalovaný na omeškanie písomne upozornený a vyzvaný na zaplatenie nesplatenej splátky a aj to len v prípade, že medzi nimi možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti bola dohodnutá. Zároveň dlžníkovu nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní má nasledovať po bankou preukázateľne zaslanej písomnej výzve. V tomto prípade však nebol žalovaný účinne a v súlade so všeobecnými podmienkami k predmetnému úveru veriteľom upozornený na nezaplatenie splátky a vyzvaný na jej zaplatenie (resp. v konaní nepreukázal, že by bol tak urobil), pretože jedinú takúto výzvu, ktorá v konaní bola predložená, doručoval na adresu Aňala 1745 a nie na poslednú adresu oznámenú žalovaným (ktorou bola adresa D. F., G. XX). Takéto doručenie preto nie je účinné a nezačala po ňom plynúť 90 dňová lehota nepretržitého omeškania dlžníka, po ktorej uplynutí bolo možné vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Veriteľ (ako to uvádza tiež odvolací súd v bode 14 svojho uznesenia) doručoval túto výzvu na inú adresu, než bola uvedená v úverovej zmluve.

77. Uvedené znamená, že nenastali účinky vyhlásenia úveru za predčasne splatný a naďalej platili podmienky úverovej zmluvy tak ako si ich veriteľ a dlžník dohodli, t.j. žalovaný bol povinný splácať úver dohodnutým spôsobom a sa splatiť ho v 96 mesačných splátkach najneskôr do 28.3.2026, teda konečná splatnosť úveru stále neuplynula.

78. Z uvedeného vyplýva, že v čase kedy malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky na žalobcu (rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 14.2.2020 a následne podaním z 13.6.2022) nebol úver splatný v celom rozsahu a jeho konečná splatnosť neuplynula ani doteraz, keďže ňou je až deň 28.3.2026. V čase kedy malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky na uplatnenie si nároku voči žalovanému na zaplatenie celej sumy úveru na žalobcu teda takáto pohľadávky postupcu voči žalovanému neexistovala (a neexistuje ani dodnes). V danom čase totiž nebol predmetný úver splatný v celom rozsahu, ale splatnými boli iba jeho jednotlivé splátky. Preto postúpenie celej sumy úveru na žalobcu nebolo možné a pokiaľ k nemu došlo, nie je platné.

79. Platí totiž, že žalovaný má v zmysle

80. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Zb. už po doručení výzvy z 25.8.2020 (na správnu – dohodnutú adresu žalovaného) mohol veriteľ na žalobcu postúpiť svoju pohľadávku, pretože v tom čase bola splnená podmienka 90 dní nepretržitého omeškania žalovaného, avšak takto bolo možné postúpiť iba už splatnú časť omeškaných splátok úveru, nie úver celý. Pokiaľ ide o úvahu, či je možno považovať postúpenie pohľadávky medzi právnym predchodcom veriteľa a žalobcom za platné aspoň v časti týkajúcej sa už vtedy splatných splátok úveru, má súd za to, že to možné nie je a postúpenie pohľadávky ako bolo v tomto prípade vykonané, nie je platné ani čiastočne. Je tomu tak preto, že nielen v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky, ale ani dodnes nie je splatným celý úver, pričom nie je možné určiť, aká jeho časť v danom momente splatnou bola a ktorá nie, predmetom postúpenia podľa uvedenej zmluvy mali byť nesplatené sumy a naopak, napríklad zmluvné úroky úveru za obdobie od 25.8.2020 do postúpenia pohľadávky nie (pričom ich výška nie je zrejmá).

81. Na základe uvedeného súd konštatuje, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný, keďže na neho neprešlo právo voči žalovanému z uvedeného úveru.

82. Pokiaľ ide o námietku žalovaného o nedostatočnom skúmaní bonity žalovaného veriteľom, je treba uviesť, že táto neobstojí. Je tomu tak preto, že veriteľ bonitu žalovaného skúmal zákonom

predpokladaným spôsobom. Je treba taktiež uviesť, že malo byť a musí byť základnou povinnosťou žalovaného, aby do úverového vzťahu za dohodnutých podmienok išiel iba v prípade, že je v jeho možnostiach a schopnostiach dohodnuté podmienky dodržať, pretože je základným predpokladom každého subjektu byť v právnych vzťahoch obozretný a bdely nielen vo svojich právach, ale aj vo svojich povinnostiach. Súd má za to, že ani táto námietka žalovaného dôvodná nie je.

83. Pokiaľ ide námietku žalovaného o tom, že zmluva o úvere neobsahuje adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, táto nie je dôvodná. Je tomu tak preto, že z uvedenej zmluvy o úvere a obchodných podmienok z ňou súvisiacich je nepochybné, že uvedená identifikácia pre uplatnenie sťažnosti alebo reklamácie je zrejmá z označenia veriteľa, pričom je irelevantné, či toto označenie je alebo nie je všeobecné, nakoľko je bežné a verejne známe, že takúto reklamáciu, či sťažnosť je možné uplatniť jednak na pobočke, ktorá úver poskytla a jednak na centrálne veriteľa. Takúto námietku preto súd považuje za čisto účelovú.

84. Z týchto dôvodov súd žalobu zamietol.

85. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému v konaní plne úspešnému priznal súd nárok na plnú náhradu trov konania. O výške jeho nároku na náhradu trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd Nitra. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (označenie toho, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis odvolateľa) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.